

nummer 62

September 2016

KREUZE

Aduard

Henk de Weerd

Verhalen

gedichten

verskes

**rondzendbraif
of**

www.kreuzekeuze.nl

nijs

in t Grunnegs

KREUZE nummer 62

10e jaargang

redaksie: Tekst: Bert Wijnholds

Opmaak: Henk de Weerd

Redaksieadres: Atensheerd 114
37 TE Groningen
tel. 050 8517804

Stroombraifkes:

bert@kreuzekeuze.nl

henk@kreuzekeuze.nl

Vrij rond te sturen; nait zo mor wat overnemen van schriefster/schriever

Op de webste www.kreuzekeuze.nl
Kin je dizze en de veurege ôfleverns vinden.
Binnenhoalen en oetprinten kin doar ook.

Ook t **NIJS** wordt doar deurlopend biehouden.

As je wat veur dij rubriek hebben, stuur t mor noar ons tou.

KREUZE 63 komt oet begun november 2016
Biedroagen kin j'opsturen tot 24 oktober 2016

INHOLD :

Zolt	3
Jan Huttinga	
Titia de Haas– Okken	4, 5
Henri Wierth	
Ien boeten	5
Nelleke van Vliet	
Riepelsteertje	5, 6
Free Westerhoff	
Jesenin	7
Rieks Holtkamp	
Haiti	7, 8
Klaas van Zonneveld	
Majakovski	8
Rieks Holtkamp	
Kinderproat	9
Jil Wildenga	
Auto stolen	9, 10
Henri Wierth	
Marc Chagall in Vitebsk	11, 12
Rieks Holtkamp	
Siewert	12, 13
Roel Sanders	
Moi	13, 14
Rieks Holtkamp	
Aacht konjakjes en abstrakte kunst	14
Joop Klompjen	
Foabels	15
Nane van der Molen	
Gedichten	15
Nane van der Molen, Anna de Vries– M.	
Damian Johannes	16
Henk Puister	
Ôfkeurd	16, 17, 18
Ab Detmers	
Veurbie	18
Ab Detmers	
Tillefoon	19
Jan Nomden	
Gedichten	20
Jaap Bakker, Tiny Veldhuis, Coby Poelman– Duisterwinkel	
t Olde hoes	21, 22, 23
Bram Wiekens	
Gedichten	23, 24
Bert Weggemans	
Vlaigen	24, 25
Aukje Tillema	
Gedichten	25
Nelleke van Vliet	
De sage van Woeste Wytze	26, 27
Jakob Arbeider	
Mien laand in t groot verbaand	28
Niek Berendsen	

ZOLT

T MOUT ZEGD WORDEN
T WAREN ZEUVEN
BLOUMEN
VERSTAINDE BLOUMEN
IN N IEZEG LANDSCHOP

T LUURWAARK TIKTE
LANGZOAM
DEUR
GAIN TIEDSBESEF
ALLENNEG N BLAAUW
PEPIEREN BRED
MIT N PLOATJE
VAN N LAIVERD

ONBEKEND
NAIT ZICHTBOAR
EROSIE

VERSTAINDE BLOUMEN
ZO ALDERNOAST HAARD
BEVROREN
IN DIT ZOLTEGE
LANDSCHOP
ZULFS N PILGRIM
ZOL HIER NAIT KOMMEN
HAI ZOL ZIEN
LOOPSCHOLINEN
KEPOT KRIEGEN
AAN SCHAARPE RAANDEN
VAN DAT BLAAUWE
GEVUIL

Grunneger Schrieferij:

Titia de Haas-Okken

Gedachten!

'Ze vlaigen hen en weer as vogels; den zitten ze in ons appelboom en evenkes loater zitten ze 'k wait nait woar, in 'n aander boom. Admis vlaigen ze aan hemel tou, zo hoog, en den zitten ze weer onder de pannen van 't dak. In 'n kauwke ken men heur nait opsluten.'

Zo staat ter schreven in 'Miemeroatsie' in de bundel 'Op proatstoul', dij schreven is deur mevr. Titia Klazina Elisabeth de Haas-Okken, dij ôfkomsteg was oet Solwerd bie Appingedam, woar heur voader domie was. Ze wer geboren in 1853. In 1873 vertrok ze oet t Grunnegerlaand, omreden heur man, domie R. de Haas, wer beroupen as domie in Kuinre. Ze het t Grunnegerlaand nooit weerom zain, mor t verlangst noar dizze kontraainen bleef. Mevrauw De Haas haar n zwakke gezondheid en t grootste dail van heur leven het ze zaik west. De leste vijf joar kon ze allenneg nog op de rugge liggen en mos ze op berre blieven. t Kwam zulfz so wied dat ze n bain missen mos. Mor heur gaist blif helder. Dou ze 49 joar was begon ze mit schreven. t Eerste wat publiceerd wer was 'Uit Oud Appingedam' dat in 1904 ôfdrokt wer in de Appingedammer Courant. Daarnoa kwam der al gaauwachteg n bundel 'Olle vrunden in Grönnegerlaand'. Dat wer in Grunnen en ook in Vraisland n groot sukses. En dou verscheen der meer: 'Pieterke', 'Op proatstoul', 'Oabeltje Omzwinder', 'Steernhelder', 'Hoppersvolk' en nog n bult meer.

Hiernoar volgt n stokje uut 'Oabeltje Omzwinder'. Oabeltje is n wees dij as kind van t aine gezin noar t aander zeuld word. Op loatere leeftied ontfaamt ze zulk over t jonkje Koke dij gain ollu meer het:

Wat wassen ze wies mit 'n kander. As 's oavends groote lamp boeten oetgong en 't Oabeltje begrootte om in tweidonkern heur lamp al op te steken, den nam ze Koke op schoot - doar was he al veul te groot veur, moar wel har doar wat mit veuenden? - en den gong ze aan 't vertellen. Aalens wat Bien Tressen heur leert en vertelt har, dat vertelde en leerde zai nou aan heur jongtje. En dei zat mit 't mondje open te lustern, en as ze moar even wachtte, den zee he: "Meer, meer, meer Oabeltje-Muike." Och wat kon ze mooi vertellen. Dei Oabeltje Omzwinder zoo zain har, har nooit leuven kent, dat dat 't aigenste mensk was, dei den wask rondbrocht, en gain vijf woorden zee, as ze mit vaier tou kon. En mooi speulen dat ze kon! 'n meroakel was 't. En dou 't d'n tienden van Novembermoand was, gong ze 's oavends zitten mit 'n haile dikke roapknol. Eerst snee ze d'r 'n plak oaf en dou holde ze hom hailendal oet, en snee d'r van ondern 'n daip gatje in. 'n Dreicents vetkeerske har ze al eerder koft, dat kwam in dat gatje, en dou van boven nog twee gatjes deur knol hen en doar 'n tauwke deur en kloar was 't. Want kiek 's hier, 't mog nou goan zoo as 't wol, moar aanderdoags was 't ja Sunter-Meerten, en den zol heur jongtje net zo goud 'n Sunter Meerten hebben as aander kinder. Nait om d'r mit te schooien bie deuren langs, zooas partei deden. O, gommies doagen, nee eurt, dat nooit. Nee, nee, zai zol hom zulf bie 't handje hollen en den 'n zetje mit hom op weg kaiern, as 't duuster was. En den mog he zingen oet 't hoogste vat. 't Verske dat d'r bie heurde, har ze hom al leert. Och, och, och wat vermoakten dei baiden zulk. 't Was nait te zeggen wel 't mainste pelzaier har, groote of lutje. Wat k6n 't jongtje zingen van: "Sunter-Meerten vogeltje,

*Mit zien kip-kap-kogeltje,
Mit zien rood rokje,
Mit zien vleddern stokje;
Hier woont 'n rieke man,
Dei ons wel wat geven kan. Veul ken hai geven,
Laank zel hai leven,
Zoaleg zel hai starven,
't Hemelriek bearven,
God wil hom loonen,
Mit honderd doezend kronen,
it honderd doezend lichtjes aan,
Hier komt Sunter-Meerten aan.
Sunter Martinus Bisschop
Wie loopen hier te lande,
Dat wie hier mit lichtjes loopen,
Is veur ons gain schande"*

Aaldersierlekste mooi was 't. Wat scheen dei knol mooi geel deur, mensken! En Oabeltje-Muike har d'r ook nog 'n kerelkop insneden. He-e-e, zoo wol Koke nou wel aalle oavends. Dou 't doan was, kreeg he 'n stuk of wat doemkes, dei Oabeltje vot tougelieks mit 't keerske koft har. En nou was d'r gain kind - al was he nog zoo riek, en al har he nog zoo'n mooie Sunter-Meerten - dei zoo gelukkig was, as Oabeltje Omzwinder heur jongtje moakt har.

Wie vinden in t waark van vraauw De Haas-Okken n wonderlike mengeln van romantiek en realisme, zo as ook de Grunneger volksoard is. Op dizze menaaijer kon ze woarschienlek ontvluchten aan heur werkelkhaid van zaikte en elende. Ze taikent heur figuren slim levensecht van binnenoet en t is n lust om heur waark ook nou nog te lezen.

Henri Wierth

In boeten
is mien binnendeur.

Op roemte
vuil ik mie
gebörngen.

Van hoaver
tot gaarst
kin k dit laand.
t Is der stil
van leventeghaid.

En weerom
in hoes
gaait deur
wied open.
Den komt boeten
bie mie binnen.

Nelleke van Vliet

Gnivvel: Riepelsteertje

Der was ais n aarme mulder dij n aibels nuvere dochter haar.

Mor, Mulder was slim òfgunsteg op riekste kerel van t dörp en wol stommegeern dat t laive wicht der mit traauwde. Hai snakde tegen dij rieke stekerd dat zien dochter van aal t stro in wereld gold spinnen kon.

“Zai krigt bie mie d'beste betrekken dij k heb”, zee slaauwe zoakenman.

Hai sloot t wicht op ien n duuster hok mit twij boal stro en n gammel spinrad. “Mörgenvrouw veur t kraaien van hoan mout t apmoal gold wezen”, zee e, “aans breng k Mulder om haals.”

t Mulderinnetje hoelde troanen mit toeten dou ienainen om klok twaalven n aibels luddek iepenkrietje van n kerel tou stro oet kroop. “Wat gefst mie as k der aaltenduvel gold van spin?”, vruig e. “Och,” zee t wichtje, “krigst mien mooiste ring.” Hai grisde golden ring en...

*Snorre, snorre snorre,
d'eerste spoul was volle.*

Zo gong t hail nacht deur en veur t kraaien van hoan was t iepenkrietje vot en aal t stro versponnen tot t zuverste gold.

*Mor dij rieke stinkerd wos gain ho
meer, meer, en brocht nog 10 boal stro.*

“Mörgenvrouw kloar”, komdaaijerde hai “aans...”
*t Wichtje reerde sloten vol
dat zulfs n vis der ien verzoepen zol.*

Krek as dag der veur was doar ienainen weer t leutje iepenkrietje

“Wat gefst mie as k weer spin tot kraaien van Hoan?”

“Och krigst mien mooiste haalsketten”

Hai grisde ketten van haals en...

Snorre, snorre snorre,

d'eerste spoul was volle.

Bie t kraaien van hoan zat rieke stinkerd nog boven op t gold van dag derveur, mor... hai mos meer, nog veul meer, wol riekste man van wereld wezen. t Hok zat tot nok tou vol mit stro. "As dat mörgen apmoal gold is most mit mie traauwen," zee dij zunege gloeperd, "din huifst vanzulf ook gain dure betrekken."

t Verdrait biggelde t wicht over schounen en weer kwam dij male iepenkriet.

"k Heb die niks meer te geven", griende t aarme schoap.

"Joawel", snoaterde t iepenkrietje slicht... "ik wil t klain potje dijstoe krigst"
"Och eh... das goud"... zee ze snokkend mit t haart vol bloud.

*Snorre, snorre snorre,
d'eerste spoul was volle.
Snorre, snorre, snorre
en t huile hok zat volle.*

t Wicht zat midden maank apmoal blinkend gold en traauwde bie t luden van klok dij minne geldduvel.

*Negen moand loater was
t verleden vergeten
en was der bliedschop over t heden.*

t Hail dörp vierde feest, mor... ienainen ston e doar, achter waig en bandiesde:

*Wat mie toezegd is moakt schuld
dit is t ènd van mien geduld.*

Nog slimmer as slim gong t laive wicht aan t schraaien.

*Aal troanen van t verdrait
gongen aan loop,
Aal t goldgele groan
op t laand verzoop.*

"k Geef die nog ain kaans, ast toe binnen drij doag mien noam waist, magst potje holden."
"Eh ... Jan, Pait, Kloas, Kees, Hinderk", schraiwde t wicht... en aal noamen dij der wieder ien t dörp wazzen. Aanderdoags bie t kraaien van hoan ruij ze roadeloos: "Eh...Ribbenbaist, Schoapekuut eh... Snorrepoet"

"Nee, nee, nee t is aans... mörgenvrouw leste kaans" en vot was e.

Aarmoudeg van verdrait

*liepde t wicht heur laid,
mit schounen ien haand aan raand
van nacht en woaterkaant.*

Dou... wiedvot over t diezeg laand heurde ze n verske:

*Vanòf mörgen, mörgen, mörgen
mag ik veur t potje zörgen,
want der is gainain dij wait
dat ik Rie-pel-steertje hait.*

*Veur t kraaien van hoan was ze thoos
en weer was doar dij minne loes.*

"Leste moal" zee e.

"Eh... Okkie, eh... Alex... eh... eh..." dee ze asof,
"Nee, nee, nee zo hait ik nait" danste t keerltje bliede en greep t potje oet waig
"Eh, eh... Riepelsteertje" ruij t wicht.
"Da's n gloepstreek", broesde t kereltje.

*Doar zit Duvel maank,
doar zit Duvel maank
Balderde Riepelsteertje laank
Hai greep zien bainen tot onder knijen
en ropde homzulf hailendaal ien twijen*

Free Westerhoff

Oetzonden in t pergram 'Noordmannen' op Radio Noord, 1 maart 2015.

Ook te beluustern op <https://www.youtube.com/watch?v=KZzhFHyeqIE>

Meer Gnivvels op Free Westerhoff zien webstee

<http://www.freewesterhoff.nl/Gnivvels.html>

Jesenin

Hollywood was net
droomfabriek
hast doe,
goldkop,
dien Amerikoanse
Sidora al daansend
op t lief in bërre,
heur haanden in dien hoar.

Goldkoppie.

Zai mit lanteern
in haand boven kop,
ainegste licht in zoal
op toneel van Mariinski theoater,

doe zingend mit metrozen,
helden van Aurora,
dien laifste laidjes
in t eerste duuster
van revoluutsie.

Nooit eerder gluide
zoveul laifde
tussen joe baaiden,
as of zonne opkwam.

Loater ook nait,
doust die ophongst
aan arbaaiders centroale
verwaarming

ieskold.

Rieks Holtkamp

Haïti!

“Joa, dat liekt mie wel wat, mor hou stelst die dat
veur den?” Mien doofhaid speulde mie weer ais
paarten, dou moeke veurstelde om n haai-tie te
doun mit mien 79e joardag ...

Zai ging onlangs deur d'knije en zag aarg op te-
gen de kommende drokte. Begriepelk. D'haile dag
in t enne en soavends nait sloapen van aal dij
drokte!

“Loat dien oren toch ais oetspoiten! En goa den
ditkeer mor noar d'brandweer! Ik denk nait aan n
vekaansie, mor aan dien joardag! n High tea! In
Mewolle bie Simone, waist ja wel ... woar ik van t
veurjoar mit wichter west bin!”

“Oh, dat Engelse gedou? Dat is toch wat veur
vraauwlu?”

“Joa, en ook veur olle wieven, zo as doe! Bist nou
lekker?”

“Doe waist ja wel, da'k al joaren van thee òf bin?”

“Dat wai'k! Mor kinst der ook wel kovvie kriegien
en t is der hail biezunder! Elk dijst der over heurst
von t n belevenis. Ik dou t!”

“Doe dust mor”, was mien antwoord. Allaank blie-
de, da'k nait in t vlaigmesien huifde en laange en-
den over t strand sjauwen mos. t Fait, da'k mien
kovvie en tebak nait missen huifde was al n ze-
gen! En ... de lokoatsie dij ze kozen haar, dee
mie ook deugd! D'olle gaiterij in Mewolle, woaras
vrouger kerkklokken goten wuiren deur Van Ber-
gen en anno twijdoezendzestien t domein is van
jongelu mit n klaaine bepaarken. k Haar aaid al n
zwak veur lu, dij zogenoamd n beetje boeten de
boot valen wazzen.

Dou ons dochter en schoonzeun de stap muiken
om crisiskinder op te vangen, haar k doar wel n
beetje mien bedenkens bie, mor dou k mit aigen
ogen zag hou dij bie heur weer op verhoal kwa-
men, was k ain en aal trots! Onveurstelboar hou-
veul pech dat je bie joen geboorte al hebben kin-
nen!

Bie aankomst wuiren wie al welkom haiten via n

bord boven d'ingang: 'Welkom Familie Zonneveld'
 Vuilde waarm aan! De vraauw van de oetboater
 dee doar nog n schepke bovenop en gaf oetleg
 hou ain en aander waarkte. Zai felesiteerde mie
 ook noamens aal t personeel en ik wuir zowoar
 verrast mit n klaain kedoochie! Ain van d'wichter
 mog mie t aanlangen. Wat schuchter langde zai
 mie t tou ...

“Wat ja mooi, da'k n kedoochie van die krieg! Dat
 is n kuske weerd!”, zee ik. Trok heur noar mie tou
 en gaf heur, zo as men dat tegenswoordeg dut,
 drij doekjes.

Volgens mien klaaindochter schrok ze eerst even,
 mor glunderde doarnoa van oor tot oor! (“dat je
 dat zomaar deed!”)

Der zol hail wat lekkers opdaind worden en t
 wotter laip mie al in mond. De bedainen was pri-
 ma. Jonges en wichter deden heur uterste best
 om t ons noar de zin te moaken en dat ging heur
 best of. Kon nait beter! En de hapjes op d'schoa-
 len ... Kerel man, wat lekker!

Manlu wazzen t dik mit vraawlu ains: Beter kon t
 nait! Schoonzuske oet Hoorn haar nog wel wat
 laanger wild. Zai kon mit heur twij legere schoul-
 vriendinnen herinnerns ophoalen en den heb je
 an n poar uur nait genogt! Dat elk zo genoten het,
 dee mie slim deugd.

Aandermaal mor weer was mien antwoord, dou
 moeke vroug: “Hou vonst?”

“Bist maal? Dat douve nait elk joar! Elke bod wat
 aans!”

“Is mie goud heur. Doe hest goie ideeën!” En k
 gaf heur n ekstroa smokje veur wie sloapen gin-
 gen.

“k Haar t aans braid noar zin in Haïti!”, sputterde
 ik noa... “k Huif nait aans!”

Klaas van Zonneveld

Majakovski

Roadeloze smid
 in waarkploats
 van revoluutsie

wolkenbedwinger
 hoamertoaldichter

kop
 in spaigel op t ambolt

aal is verneukerij

gain dreum blift
 mit Lili aan zee
 op Norderney

hoane
 koegel

oet

Rieks Holtkamp

Kinderproat

Voader is soldoat en komt mit verlof thoes.

Moeke zit bie toavel te naaien en klaain Henkie zit op de vlouer mit de blokken te speulen. Hai het zo zien aandacht bie t baauwen, dat e voaders thoeskomen nait ains vernomen het.

"Henkie, kiek ais wel der is", zegt moeke.

t Jonkie kikt op en zugt zien voader vreemd aan, mor zegt eerst niks. Toch gaat e opstoan en lopt op zien voa tou en bekikt hom van ale kaanten.

"Pa, waarom hebben joe zo'n roar pak aan en wat is dat veur n roar ding dat je op joen rugge hebben?"

Pa tilt t jonkie op en zet hom op zien knij. "Wolst doe groag waiten mien jong, waarom pa zukse klaaier dragt en wat dat veur n ding is? Kind, dat begripst nou nog nait, mor dit kin ik die wel zeggen: mit dat ding schaiten wie de vijand dood." "Vijand?", dinkt t jongske haardop. "Mor pa, dat is toch ook n voader en het ook n moeke en n jonkie zo as ik bin, pa?"

"Joa, mien jong, dat het e woarschienlek wel, mor dat kinst nou nog nait begriepen, waarom voaders mekoar in d'oorlog doodschaiten mouten. Mor astoe groot worden bist, zelst dat beter begriepen kinnen en din krigst doe ook zo'n pak en zo'n ding, net as de pa's van nou. En din staaist doe meschain tegenover dat jonkie, om dij neer te schaiten."

"O, nee hur, dat dou ik nait. Ik goa noar hom tou en geef hom n haand en din binnen we gain vijanden meer, mor din binnen wie vrunden en din huiwen wie zo'n ding nait te droagen."

Voader keek moeke ais aan en baaiden kregen troanen in d'ogen en voader docht: t is mor kinderproat, mor hai het wel geliek. Mor zeggen dee e t nait en dou t verlof om was, ging voader weer noar t front. Dou hai de vijand veur zoch zag, mos e aan zien zeuntje dinken en kon nait schaiten. Hai wuir zaik en kwam endelk weer thuus. en t eerste wat e vruig was: "Woar is mien jonkie?" En dou Henkie bie hom was, zee e: "Kind, ik wol dat ale voaders zo'n jonkie haren as doe, din was der ook gain oorlog meer. Want doe haarst geliek,

heer." En zo was voader bekeerd deur zien aigen zeun.

Mor ale voaders binnen nait geliek.

(n Omtoalen van n verhaal schreven deur mien moeke Pietertje Tuizenga-Ploeger in d'oorlogsjoaren van 1940 – 1945.)

Jil Wildenga

Auto stolen

Ik haar mien kammeroad Willem al n haile zet nait zain. Dat kwam gewoon zo uut. Der wazzen tieden din kwam ik hom elke dag wel tegen en soms kon t gebeuren, dat we mekoar in moanden nait zagen.

Willem is gek van auto's. De mooiste en de biezonderste is aaltied veur hom en as je Willem zuiken, din kiek je mor uut noar n boetenizzege auto en din is Willem doar vanvast in de buurt. t Was wel al drij moand leden, dat ik hom veur t leste zain haar, dou k hom guster weer tegenkwam. Hai ree in n hail gewoon, klaain Fiatje Panda. Dat is ja niks veur Willem!

Ik fietsde net deur d'hoofdstroade dou dat lutje autootje noast mie rieden kwam en Willem t roetje omdele draaide. "Moi Henderk, hou vindst mien nijste slee?"

Ik keek overzied en zag Willem zien lagende kop. "Wat is der mit die? Dij auto paast ja haidal nait bie die."

"Dat is n hail verhaal. Dat zel k die vertellen. Stap mor even òf bie t kafee van Steven Bolderman, din nemen wie even aine en din kin ik die vot even vertellen hou en waarom ik in dizze limousine rie."

En zo ging t. Ik parkeerde mien fietse tegen de mure van t kafee en Willem ree zien auto tot stoef veur deure. Aan de stamtoavel in de jachtwaaide

bestelden wie ons n pilske.

Dou Steven dat brocht haar en wie elk n grode slok nomen haren, begon Willem zien verhoal. "Doe waist wel, Henderk, dat ik n hekel aan lopen en fietsen heb."

Ik knikde, omreden Willem is roem twijhonderd pond en t vet kwaabt hom aan ale zieden over de boksembore.

"Nou haar ik n schiere auto. n Grode Audi en doar was ik slim wies mit. Mor doe waist ook wel hou of dat gaat. Doar je t wieste mit binnen, doar gebeurt t eerste wat mit. Ik rie zo op n dunderdagoavond over de snelweg en doar komt inains d'ain of aandere idioot liek op mie òf. n Spoukrieder of zokswat. Ik bedenk mie nait en schait noar rechts de baarm in. Mor doar verloor mien woagen ale grip en zakde ook nog n hail ende vot in de bragel. Omdat ik nogal haard ree, sluig ik over de kop en kwam in de dreuge sloot langs de weg te laande. Nou bist ter west, Willem jong, docht ik nog. Mor t luip aans. d'Auto bleef op zien rechterkaande liggen en ik kon der mit de neudege muite uitkroepen. Nou, doe begripst wel wat ter wieder gebeurde. Plietsie kwam der bie en ik mos mien verhoal doun. d'Auto dij t aalmoal op zien gewaiten haar, was deurreden en dus mozzen ze mie op mien eerleke gezichte leuven. Ze hebben t aalmoal opschreven en dou kwam de toakel-woagen. Dij toakelde mien Audietje weer uut sloot. Mor wat zag dij deruut. Van de rechterkaande was ja gain flinter meer haile. 'Total loss', zee de garageholder. En doar ging mien woagentje, noar t autokerkhof. De plietsie het mie noar huus brocht, omreden ik haar toch wel slim de schrik in de bainen."

Hai stopde even en nam n beste slok van zien bier. Ik bestelde ondertussen veur ons baaide nog mor aine. Din kon Willem zunder perblemen wieder goan mit zien verhoal. "En dou zat ik zunder auto. Dat is ja niks veur mie, want hou mout ik dit omvangrieke liggoam aans verploatsen? Ik mos der mor ais opuut om n aander auto te zuiken. k Bin wel bie twaalf garages west. Auto's genog, mor n geld dat dij dingen kösten. Dat zag der ja nait zo best uut. Hou kom ik aan zo'n bult geld? Van de verzekern kreeg k ook niks, omreden ik bin allain mor WA-verzekerd.

Kom ik doar n dag of wat leden bie n garage en doar staat mie toch n pronkjewail van n woagen. n Mercedes. Haildal rood mit widde roadens. n Prachtstok! Dij mos ik hebben! Hai was nog nait zo old en de pries ston mie ook wel aan. Veur nait te veul geld kon k hom kriegen. De garageholder zol der nog even n nije uutloot onder zetten, omreden dij was nait aal te best meer. Twij doage loater kon

k hom ophoalen.

Dij twij doage hebben mie slim laank duurd. Ik haar t geld laind van mien zwoager Joakob. Nait dat dij zo rejoal is, mor hai het ais n moal n akkevietje had en doar wait ik wat meer van.

Doarom wol Joakob mie dat geld wel even veurschaiten. 'As ik mien uutkeren krieg, krigst votdoalek weerom', heb k zegd.

Twij doage loater goa ik noar de garage. Mien auto staat ter nait. Doar binnen ze zeker nog mit bezeg. Ik noar t ketoor en krieg de verkoper te spreken. 'Joen auto staat kloar', zegd e tegen mie. Wie noar boeten. Hai het de pepieren en de sleudeltjes in d'haand. Wie lopen noar d'achteruutgang van de garage. En den blift e inains as n zoltpiloare stoan. Hai kikt noar ale kanten en hoalt din de scholders op.

'Is der wat?' vroag ik hom.

'Hier ston e,' zegt de man verbaldereerd. 'mor nou is e vot.'

'Dat zel wel,' zeg ik. 'ik zai hom tenminsten nait.' 'Din is e stolen. Vanmörge heb ik hom hier henzet. Hou kin dat nou?'

Hou din ook. Mien nije auto was stolen. De kerel belde de plietsie en dij kwam der noa n ketaaier aan. Alles wer opschreven.

Mor ik zat mooi zunder auto. 'Hou gaat dat nou wieder?', wol ik waiten. 'Hou kom ik nou aan n auto? t Lopen begunt mie al slim te vervelen.'

Dat man wis t ook nait. Hai muik zuk veul meer zörge over de stolen Mercedes.

'Wat hebben ie nog meer veur dat geld?', vroag ik. 'Nait veul', zee de verkoper. 'Allain nog zo'n lutje Fiatje. Zol ie doar wel in pazen? Hai is nog goud geve en het nog nait zo veul kilometers lopen.'

Henderk jong, ik heb mie nait laang bedocht. 'Pak hom mor veur mie in', zee ik. Mor de kerel von dat zulf s gain schier grapke. Hai muik d'autopepiere veur mie kloar en soavends kon ik hom al ophoalen. En nou zit ik ter mit. Dat autootje is veuls te klaain veur mie. Ik mout mie elke moal as ik instappen wil haildal opvullen. En perbaaier dat mor ais mit mien feguur."

Hai staat op en rekt òf.

Mit zien baaident goan wie weer noar boeten. Ik pak mien fietse en wil votrieden. Nog even kiek ik hou of Willem zuk in zien Pandaatje wurgt. Op dat moment ridt hom n dikke Mercedes achterop.

Henri Wierth

Marc Chagall in Vitebsk

Marc mienjong
 wat hast nou docht?
 Dat zai mit dien
 rooie en blauwe peerden
 wel op loop wollen?

Schoulkinder in Vitebsk
 haren weke van heur leven:
 aal stroaten versieren
 of der in hail stad
 verjoardoag was.
 Blaauwe koiën, tubabloazer op
 zien gruine peerd,
 hoezen en minsken
 in aal kleuren bluizen
 op grode douken in t ronne
 of zwoartekracht opheven waar.
 En joa, rooie vlaggen stoens
 in wind wapperden
 bie honderdtal revoluutsie
 dij nog amper aan vouten haar.

Nooit noa die
 zol loater aine
 in dizze bloudlaanden
 vroagd worden
 wat of hai laifste wol
 en klaaikinder ook nait.

Mor ook in kunst
 was t oorlog.
 Malewitsj en zien kammeroaden
 haren n nije wereld
 in t vezier mit lieke
 houken zunner minsken.

Bist nog wel even
 kommessoaes west veur de kunst:
 oetstel van executie.
 Zai haren die niks
 in reken, as Jeude nait,
 as leninist nog
 veul minner.
 In dien *Cubistisch Landschap*,
 n schop onner t gat
 van doezend kilometer ôfstand,
 meer was t nait,
 hest doe die dien Vitebsk
 nog n moal tou-aigend
 dij die ôfstolen waar
 n joar eerder,
 dien stad mit aal
 doagelkse meroakels
 woar leninisten gain
 wait van hebben wollen.

Waist wel woarom ik
 mie buutse oet laag Marc?
 Ook Malewitsj
 en zien kammeroaden
 wazzen nait proletoarisch genogt.
 Doe en vaierkaantege Malewitsj
 stoan sinds joar en dag
 in mausoleums van kunst
 woar veul volk
 zok aan vergapt.
 Mor doe bringst leven;
 zai zuverhaid,
 dood en vernailen.
 Doar komt gain
 inde aan in
 stad en veld
 en in mien kop.

II

t Grunneger laand
 is ain wit vel
 woar k aal noamen schrief,
 mien oazem, mien leven,
 woar wolken drieven
 vol mit röttende eerappels.
 Daip onner mien hoed
 is t elke dag oorlog,
 snie k al doezenden
 joaren ol Jeude haals deur,

verzoep k negers
as jong katten.
Toene staait in blui
mor k zai rooi appels al in braand.
k Wor gramnieteg
as heur haand mien
lief zuiken wil.

Marc, dien vlagende laiverd
hoog boven stad
snidt mie in t haart,
k wol wel mit heur
dreumen en doun mor zai
wordt n zeppelin
dij bommen smit.

III

k Bin muide van ol wereld,
as dien kammeroad Apollinaire.
Nije is der nait.
Zun kop òf.

Rieks Holtkamp

Siewert

Wie trovven hom in ons vekaanzie in de Achterhoek op n baankje even boeten t ploatske Ziewend, om en bie n acht kilometer van Toppark Résidence Lichtenvoorde. Op ain van de doagliekse knooppuntenfietstochtjes was t zo aldergloependst waarm, dat we oetkeken noar n stee waar we zittend wat aan de woaterhoesholden doun konen. Man zat wat veurover bogen aan n segoare te lurken.

Op vroage of we ons muie pokkel n pooske noast hom dele zetten moggen, nikde hai, schienboar om zien bolknak nait van t stokje tussen zien taanden te hoalen, om normoal op vroage antwoorden te kinnen. Noa n poar slokken kwam t tot wat proaterij. n Onzinnige vroage of hai t ok zo hait har, dat kon elks ja wel zain aan dikke brobbels op t veurheufd. Man keek stilzwiegend wat veur zoch oet, terwiel dat hai aal puvvend zien segoare gaangs huil. Keek nait op of dele. t Duurde din ok twij langen, twij kórten aleer man ons n woord weerdeg achtte. “Op t rad?” k Har hom wiezer docht, mor der kwam in aalsgeval geluud oet.

“Ok evenpies oetbloazen?”, was mien vroage. “Joa,” zee e, “k heb t gres meeid en do bin k wat aan de kuier goan.”

k Kon hom gain ongeliek geven en dochde schienboar lolleg wezen, den k zee doarop: “ t Waark is aans ja veur de dommen”.

“Joa,” kwam der smui overhin, en eerabbelschillen veur de krommen!”

De vraauw en ik keken mekoar es aans en dochden, zo as mainstied, t zulfde. Hou bedoulde man dat?

Of hai aan ons zag, dat wie hom nait begrepen, wait k nait, mor oetleg kwam der vlot achteraan. “n Mens wordt ja vanzulfs kromme, as hai aaid veuroverbogen aan t aanrecht zien eerabbels van de hoed ontoun mout.” Doar was gain woord Spoans aan.

Nog wat laggereg vruig k hom of hai in buurde woonde.

“Joa”, zee e. “k Bin Siewert en k woon in Ziewend”, en zwaaide mit zien rechterhaand achteromme, woar n vrumdsoortege kerktoren bliekboar t dörpke Ziewend aangaf.

Dou was t hek van dam. Op n dreuge menaaiertee e hail zien hebben en holden oet douken. Keek ons doarbie nait aan, mor keek stief veur zoch underoet en lepelde aal zien wiesheid op n aintonege wieze op. Hai was veurege moand zeuvenenzesteg worren. Was traauwd mit zien Annechie, dij nait meer zo te pas was, haar twij kinder, dij aalbaaiden al joaren op heurzulf wazzen. Dij woonden nait in buurde, van dij gevolgen dat hai zien klaaikinder nait zo vaak zag. Hai kreeg nou van Drees en haar volgens hom zien porzie waark veur gemeinschop wel doan. Luit vandoag de dag t groag aan jonkvolk over, mor op t heden waren dij knoapen aan t leren. Of op zuik noar waark, as dat tenminzent nog veurhaanden was. t Daainde zien tied wel oet, docht

e, mor hou t in toukomst mos? Hai zol t nait wai-
ten, mor zag t bar duuster in. Begreep van dizze
tied nait veul meer. Regaaiern was schienboar t
spoor volsloagen biester. Asielzuikers en aander
vluchtelings streken dele en vonnen t hierzoot zo
mooi, dat ze nooit meer weeromme wollen. Veur-
zainens veur zaiken, olden en mensen mit blie-
vend meleur werren aalsmor wieder bepaarkt en
t ende was nog lange nait in zicht. Siewert was
net n grammefoonplode. Pruit toerloos deur.

Geld leverde sikkom niks meer op. Nog evenpies
en je mozzen bie de spoarbaank bewoarloon be-
toalen. Waarklozen en gelokszuikers kosten ons
aaltmoal sloden mit geld. Staatsschuld nam grie-
zelge vörms aan. Studiebeurzen worren aal meer
òfschaft. Leerdere mouten schulden moaken veur
n boan, woar doalkies gain zicht meer op is. Hou
mouten dij 'zielepoten' in toukomst t gelainde
geld ooit terogge betoalen?

Computers muiken haile boudel ja in toeze,
oreerde Siewert. Haren lu beder nait oetvin-
den kind. Namen t waark van n grode zoi
mensen over, mor dat zol binnenkört wis en
zeker weer veraandern. Hai wos nait hou t
aans mos, mor zo kwam t nait meer in odder.
Ok Europese Unie mit zoveul aarmtierege
dailnemers leek op t vat der Danaïden. n Bo-
demloos vat! Noa n dikke tien joar wer alles
vast weer as vanolds. Olde tieden herleefden
wis en woarachteg weer, doar was hai stelleg
van overtuugd. Vol ver- en bewondern heb-
ben we hom aanheurd. Haar gain verlangst
van kommentoar. Ruik meschain zo zien aai
en n bult prakkezoazies kwiet. Kon ons goud
broeken as klaankbord veur zien frustraties.

We haren ons loafd en muiken aanstalten om
wieder te goan. Noa n groutnis hebben we t
iezern peerd weer bestegen. Siewert in zien
overpaainzens achterloatend. Hai beheurde
vervast bie t 'aarfgoud'. Zien proat was ver-
moakelk en noaproat weerd. "Goud goan!"

Roel Sanders

Moi

Kees van der Hoef
in Ebbingestroade.
In gain darteg joar haar k hom zain.
Kees, zee k. Moi
zee e. Hou ist?
Hai krummelde wat aan
mit stok aan haand,
haar zien heup
broken joaren leden.

Was t nait beter van worden.

k Mout nije batterijen hebben
veur t geheurapperoat
en even noar boukhandel,
kieken of
der nog wat nijs is.

Naal van tied
haar in zien gezicht aal
ploaten krast
dij e draaid haar
in zien leven
van blues en rock 'n roll.

k Heb hier nog wat:
n collage dij k moakt heb
van David Bowie veur n kammeroad.
Heb k ok al moakt
van Beatles en Rolling Stones.
Zo blifst wat aan gang.

In boukhaandel wol hai
zien bouken verkopen,
haar nog wat liggen
van vrouger
in t verzörgenshoes.

k Bin Kees van der Hoef,
kammeroad van Buddy. Dij
komt hier ok wel ains.

k Zel joe mien adres geven,
t nummer wait k nait,
mor t komt wel aan.

Mit minsken doar
in t hoes zee e
heb k gain
contact, binnen nait
van t zulfde level.

Man van boukhandel
kon Kees nait
en Buddy zee hom ok niks.

Hail stad om hom tou
was vot verdwenen.

Allain

hai ston der nog
in t dooie oog
van störm
dij aal votbloazen haar

tot op navvel tou

deursneden.

(Stad, 28-01-2016)

Rieks Holtkamp

Aacht konjakjes en abstrakte kunst

k Was 23 joar dou mien leven totaal veraanderde.
k Ging stedaaiern op kunstakademie mit n studiebeurs van t riek en n tegemoutkommen in de onkosten van bouken en leermiddeln deur gemeente Grunnen.

k Haar vanöf mien vattiende in loondainst waarkt en dainsttied aal achter rug. t Was dus wel n haile grode overgang. Ollu zagen t nait zitten, mor haren der gain zeggenschap meer over. Veur mie was t ain aibels mooie tied, woar k nou nog hail voak mit plezaaier aan terugdenk. Mainste studiegenoten wazzen n stuk jonger as ik, mor dat mog de pret nait drukken.

t Olle akkedemiegebauw zat dou nog aan de Petrus Driessenstroat, HTS en Zeevoartschool zaten der ook bie in.

Verder waren der n stel biegebauwen, onder aanderen aan Munnekeholm 23. As we doar les kregen, gingen we in körte schoft mit n koppeltje van zes man steevast noar Café Hemstroa op houk van Jacobstroat en t Zuderdaip. t Ging der sums roar aan tou!

Doar ontston ook t idee om n weddenschap aan te goan. t Ging der om of ik wel in stoat was om aacht konjakjes in twinteg minuten achterover te sloagen. As k dat dee, zollen kammeroaden be-toalen, zo nait, draaide k zulf veur de kosten op. Joe roaden t al. Dat lukte mie netuurlek!

Dou zai öfreken gingen, mos ik even wat woater kwiet. Dat ging nait haillemaal goud, k trok mien ritssloeten aan flarden. Hai wol nait meer open of dicht.

Gelukkeg haar vraauw Hemstroa n koart grode vaaileghaidsspelden liggen woar gulp mit dicht kon. Nait ain of twij spelden, nee de haile koart mos leeg! n Kreatieve bevlaigen?

Smiddoags haren we modeltaiken en leroar von da'k veul lözzer schetsen dee as aans. Volgens hom was k op de goie weg. t Is bie mien eerste en ainege abstracte modeltaiken bleven. Jammer genug heb k dij nait meer. k Denk dat leroar hom achterover drukt het en vaaileg opbörger in t archief van Academie Minerva.

Joager en Holthakker

(Noar n foabel van Aesopus)

Joager, nait n hail moudege kerel, woarde rond noar sporen van laiwen. Hai vroug holthakker, dij aikenbomen aan t kappen was ien bos, of dij ook sporen van laiwen zain haar of dat e wis woar laiwen heur sloapploats haren.

“k Zel”, zo zee holthakker”, joe op slag zain loaten woar of dat laiwe zulf is.”

Joager wer blaik om snoet en hai begon te tandeklappen van baangehaid. Hai zee: “Nee, daanje. Dat vroug k nait. Ik zuik bloots zien spoor en nait laiwe zulf.”

Nait aal helden binnen lieke moudeg ien doaden as ien woorden.

Nane van der Molen

Petries en Vogeloar

(noar n foabel van Aesopus)

Vogeloar vong n petries ien zien netten en zol dij krekt nek omdraaien, dou petries hom smeken dee hom ien leven te loaten. “Loat mie leven beste vogeloar en ien ruil veur mien leven zel k die n haile kobbel petriezen noar dien netten tou lokken.”

Vogeloar zee: “k Vien t nou minder stoer om die nek om te draaien as eerst, omreden doe wils dien aigen leven spoaren deur dien vrunden en familie te verroaden!”

Kinnen beter ain vogel ien haand hebben as tien ien locht!

Mor hier veuraal: t Hemd is noader as de rok!

Nane van der Molen

Vekaanziedreum

Vogels vlaigen der troag
moaken hoast gain geluud
ien hetten van haite dag

stil landschop swiegt soesderg
beziedjed onder boom
aanschaauw k laaiern d laand

n traaintje schoeft wied vot
deur katjen van hetten
ook dij het hail gain hoast

ien wiedzse waarme laand
wol ik wel wieder leven
as blaauwvogel van geluk

Nane van der Molen

k kom oet pervinzie heer
toalproat heur k ja op stroat
mit mien verhoal, gedicht
woarin k schrief
heur ais ...

kovver staat nait kloar
te loat ... k blief

k zel joe ais wat oetstukken
gain 2.8 krigt mie hier vot
gain minsk zel t lukken
Grunnen is ja mien laive lot
vrunde lu waiten t zo goud
Grunnen? t stroest ja deur mien bloud.

Anna de Vries-Maarhus

Damian Johannes

Damian Johannes,
doe pas geboren kind,
doe wonder van laifde.
In boeten schraift de wind.

Damian Johannes,
de wereld is vraid.
Mor nait as t aan die ligt,
mien wolk laiveghaid.

Damian Johannes,
doe kereltje klaain.
Dien oogjes verwondern.
Zai hebben mie al zain.

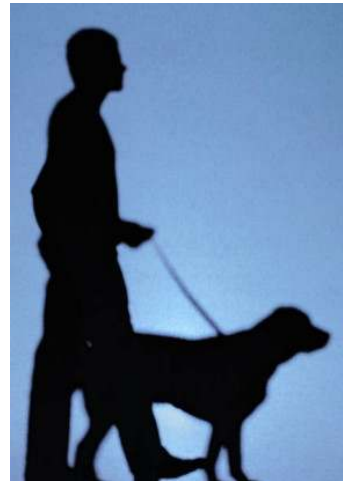
Damian Johannes,
glimlaagst d'koamer rond.
Zelst zörge dat t goudkomt,
moakst d'wereld gezond.

Damian Johannes,
drink doe mor dien melk.
Onschuldeg laif wezen
van n toukomst veur elk.

Damian Johannes,
wordst blond of wordst swaart,
gefst d'wereld meer waarmte.
Veur die klopt ons haart.

Henk Puister

Öfkeurd

Hè, da's even lekker, zo op t diekje langs t Schildmeer. Gain minsk in de buurt. k Bin ja nait minskeschauw, mor locht, woater en roemte waarken immer op mie as n asperientje bie pien in kop.

Wodan, mien olle lovverd van n hond, sjoeksjakt n endje veur mie aan. Zien grode neusgoaten zitten vol stof, graszoad en schulpengroes. As hier n stuk of wat honden op dizze menaaijer rondstruuntjed hebben, kinnen ze t padje vannijs wel volstörten.

n Koppel kouertjes knappen mit n bloudse gang over ons hen en kommen mit n bult gesputter op t woater dele. Wodan runt noar raand van t meer en gaat allernoaste te keer. Snoaveltjes van zwemmende vogels goan open en dicht en volgens mie laggen ze haalfmale hond oet.

t Geblaf van Wodan duurt gelukkeg nait laank want zien aandacht wordt al weer trokken deur n fietser dij ons in de muide ridt. "Wodan, koukop, kiek toch oet en goa nait midden op t pad liggen!", bölk ik.

n Veur mie vrumde man, n goie viefteger liekt mie zo tou, stapt wat knovvelg van fiets öf, terwiel dat ik mit n vergrèlde kop bezeg bin kaalf van n hond aan zien haalsband in t gras te rieten. "Ho, ho, man, dat mouten ie nou nait doun!" Kerel stekt doarbije vingertje omhoog of ik veur hom n klaain beudeltje bin.

"Wat hebben ie der mit neudeg", zeg ik wat vranterg. "Dij os zel t toch ainmaal leren mouten. Dat dut hai nou altied, hè. Hai let zuk gewoon midden op t pad valen, zodat minsken zuk de nekke der wel over breken kinnen."

'Mouten ie nou ais even heuren", zegt man, op n veur mie wat vrijpostege toon. n Toon dij mie op dit moment even nait aanstaat, mor hai gaat krikkeg deur. "Waiten ie wel dat t aarme daaijer

joe beschaarmen wil, as hai zo liekbendeg veur joe midden op t pad liggen gaat? Wees mor blide dat ie zo'n goie kammeroad hebben. Dat het elk nait!"

Ik kiek hom nog ains aan. Wat lèlt dij man doar nou aal over kammeroaden en zo?

"Joa, joa, ie kieken mie aan zo van; woar bemuit dij aigenwieze kerel zuk mit, mor k bin gloepende janloers op joe, as ie dat mor waiten. k Heb noamelk zulf ook persies zo'n goie lovverd had as dij hond van joe." Troanen schaiten hom in ogen en ik schoam mie inwendeg veur mien gramniedeghaid zonet tegen hom. Zien hond is zeker net doodgoan of zo en nou vuilt hai zuk, vanwege mien stroef oetvallen, blikboar verplicht t ain en t aander oet douken te doun.

As k hom nog ains wat beter aankiek, bekropt mie der inainen n lichtelk gevuil van meedlieden.

"Loaten wie der even bie in t gras zitten goan man, t kost ja gain cent meer", kom ik hom wat tegemuit. "Wat is dat mit joen hond, is hai der nait meer, zeggen ie?" Ik help hom vast mor even n endje op glee.

Hai strikt hond, dij aal nait bie hom weg te sloagen is, wat òfwzeg deur t roege hoar. "Joa, even wat bieproaten is altied wel goud", zegt e der doadelk achteraan; "k bin hoast mien haile leven al bie pad en weg west. k Was noamelk raizeger in mesienen en zo, beter zegd landbaauwmesienen. Deurdeweeks slaip ik in pensions en vrijdagsoavends, smis ook wel zotterdagsmörgens, kwam k pas weer thoes. Geld gain gebrek hur, mor k was toun al traauwd en je waiten wel dat, veuraal as je jonk binnen, je nait te ver van t must òfvlaigen mouten. k Heb nog aal n kregel wief hur, oar nait van, mor wie gruiden toun echt wel n snittje oet mekoar, zel k mor zeggen. As ik thoes kwam din lagen doar al allerhaande schietkerwaikes op mie te wachten, mor vraauw was zulf op de klitter. Zai haar heur eigen leven en vrunden. Veul lafde was der op n duur nait meer bie. Elke moandagmorgen gin k al weer veur dag en daauw vot en op t leste kwam ze nait ains meer oet bère, om mie bie t hekje oet te zwaaien.

Dat schontjede zo n poar joar deur. Ik mos haard waarken hur, t was aal doage haard aanpittjen, want veur mie ja zeuven andern, hè. Ik kon t waarken wel aan hur, doar was niks mis mit, mor deur aal mien kobschraberij over dingen thoes, zag ik der op t lesten tegenaan dat ik noar hoes tou en mien vrije tied doar deurbringen mos.

Tot op n vrijdagnommerdag, k zel t nooit vergeeten, bin k bie mien leste klant, n rieke hereboer

hier in pervinsie en dij haar n must leutje hondjes.

Alderlaifst mooi spul man. Ik kon der vergees wel aine van mitkriegen. Nou der was aine bie, dij ging votdoadelk op mien vouten zitten en slikde mie aal aan boksempiepen of hai zeggen wol, neem mie mor mit hur. Nou, dat mos din ook mor deurgoan ja. Laiverdje op achterbaank in auto en in ain sjees noar hoes tou.

Mien vraauw het nooit echt van hom holden, in aal dij joaren nait, mor ik heb n bulde dieverdoatsie aan hom had. Zo'n haile zotterdag en smis d'haalve zundag der nog bie, kon k mit hom optrekken. Mooi man! As k smoandagsmörgens weer op tied vot ging, kon k hom aan binnenkaant van deur omhoogspringen heuren, of hai zeggen wol, 'neem mie toch mit, neem mie toch mit!' Dizze spikanteghaid ging aal mit aal zo n joar of tien deur, tot begun veureg joar. k Kwam op n moal thoes en ol jong lag te poesten en te stinnen in houk van koamer. Hai was te min om bie mie te kommen, dij laiverd. Smoandags heb k mien boas opbeld da'k zaik was en dinsdoags was mien grode kammeroad pijger. k Was der gelukkeg zulf bie toun t heerging. Ik vuilde mie op slag allain op wereld. Wat heb k doar n last van had! Dat kin k joe nait vertellen. Alle strampatsen van mien boas, t onbegrip en gain aanhold van mien vraauw en ook nog t gemis van mien hondje, hebben t aal kloarkregen hur. Noa n moand of wat was k al weer thoes. Rondom opbraand! Overspannen en staarker nog, stress, en nou ja zulfs mit n mooi woord 'burned out'. Veurege week, persies n joar loater dus, heb k van t GAK zel k mor zeggen, te heuren kregen dat k òfkeurd bin veur de volle 100 percent. Mooi kloar bin k der mit!

Mien vraauw het mie van mien leste vekansiegeld n nije fiets koft. Dizze." Hai wist noar zien graine fiets, dij op stander midden op t schulpenpadje staait. "Joa, ik zol aibels geern weer n leutje hondje hebben man. k Heb nou ja n zee van tied om mit hom lopen te goan, mor mien vraauw wil t vervast nait hebben. 'Ast vannijs zo'n stinkdaaier aanhoalst, 'zegt ze, 'pak ik zulfde dag nog mien kovvers! Kinst mor kaizen hur!' 'Nee, k zel die n nije fiets kopen, din kinst doe der op oet goan zo veul ast doe wilt. n Fiets kinnen je in t schuurke zetten en vret gain brood!

Nou, da's din tougelieks de reden woarom ik joe

hier troffen heb zo op t diekje langs t Schildmeer, hèn." Hierbie kikt e op zien allozie. "Oh jonges, is t intied al zo loat worden. k Mout as de weerlicht ja noar hoes tou, aans is t kiek in de pot." Hai gript Wodan bie de kladden en gefit hom n smokje midden op zien kolle nadde neus. "Blief mor lekker laif veur dien boas strieden laiverd hur." Toun keek hai mie pas aan en schremt zien strödde. "Neem mie nait kwoalek beste man. Wat bin k ook n roare jeuzelgat, n kwedelmesien hèn, om joe zo mor even op te zoadeln mit mien meulekheden. Mor toch slim bedankt hur, dat je even noar mie lustern wollen."

Ik nik mor wat en wie langen mekoar even loater haand of wie veur altied òfschaaid nemen as goie vrunden. "Wie stoan doar op kemping." Ik wies noar even wiederop onder aan t diekje. "As ie joe vervelen... goa in elks geval mor veul fietsen, da's vast goud veur joe", reudel ik. In tied da'k t zeg, vuil k mie n dikke gloeperd. Dizze man het ja meer neudeg as even n endje fietsen of op veziede goan.

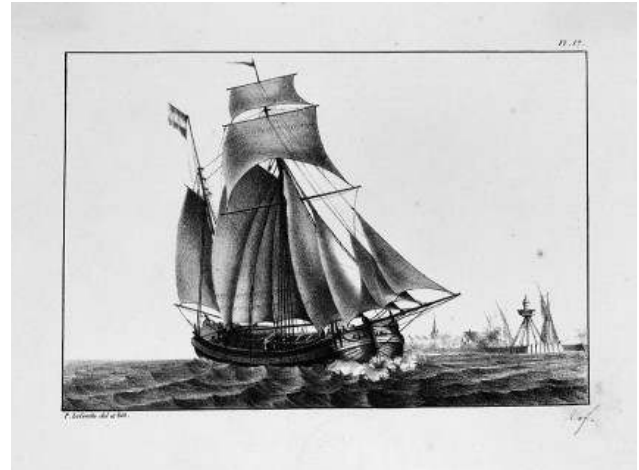
Hai aait Wodan nog even stief over kop hèn. "Moi hur laiverdje en goa mor lekker midden op t pad liggen hur, om dien goie boas te beschaarmen hèn. Trek die mor niks van andern aan hur, lekker dien aigen kop volgen. Mout ik ook mien jong hur!"

Hai stap knovveleg op fiets. Haalfmale van n hond wil achter hom aan bentern.

"Wodan kom hier!", bölk ik hom terogge. As hai weer kwispelnd noast mie staait zeg ik; "Kom mien jong wie goan ook noar t vraauwke tou, ons eten zel zo stoareg aan ook wel kold stoan te worden."

Hai blaft wat eelsk in locht en hobbelt veur mie aan bie t diekje noar beneden. Hai wait de weg. Joa, denk ik, perblemen hebben dit daaier en ik gelokkeg nait. En ... n hondeleven kin smis toch ook nog wel n goud leven wezen.

Ab Detmers

Veurbie

Dat törfschip wer trokken deur weer en wind riet aan gain geplaas zee moeke tegen t kind t was haard en mit recht n stried veur t bestoan t is nou nait meer neudeg t is aaltmoal vergoan.

De koftjaalk op zee en schipper dee zien plicht n veurbeeld van kracht wat n machteg gezicht geweld dat hom taaisterde dee hom nait zeer zien zaailen aan de wind wie zain dat nooit weer.

De kuster ons tröts dat grieze geweld bevuil alle zeeën kaptaain was n held mit zeeg deur t woater en loeken onder t klaid t is aaltmoal veurbie onnude zo vraid.

Woar binnen ze bleven dij schepen van weleer klippers en tjaalken voaren der hoast nait meer t is aaltmoal veurbie veur aiweg ja vot dij glans en glorie t is hailndaal kepot.

Ab Detmers

Tillefoon

“Ring ... ring ...!”, ging tillefoon. Hanna lûp deur t gerdien hin en nam op. “Mit Hanna”, zee ze, “Oh, bist doe t.”

t Was heur vriendin Mira. Zai vertelde dat ze n mooie golden kette kregen haar veur heur rapport van d'schoule. Der hong n danseres aan en Mira was der slim wies mit. Dat kon Hanna best begriepen. n Schiere golden kette wol zai ja ook wel hebben.

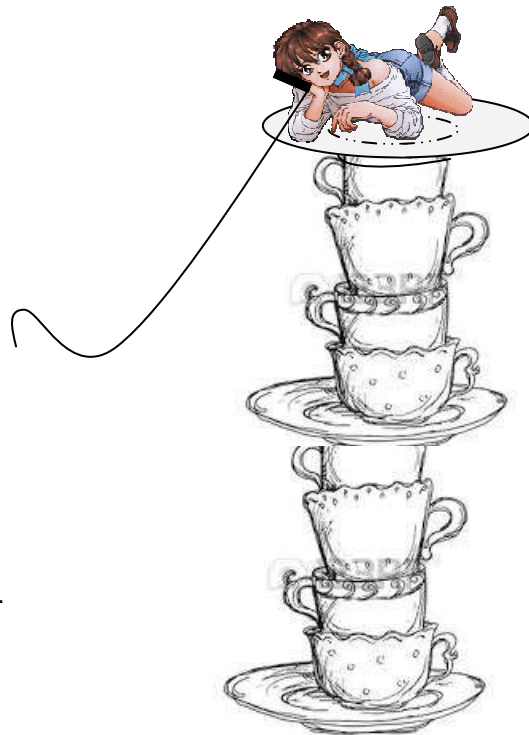
Mira pruit wieder. Over woar of zai hin gongen mit vekansie. Onderwiel keek Hanna koamer rond. Mira kwedelde mor aal deur. Hanna's ogen gingen langs de pioano, de stoulen, tillevisie en t roam noar de spaigel dij boven de kaaste hong. t Was zo'n olderwetse spaigel mit n holten raand. Dij spaigel hong liek tegenover t gerdien doar Hanna krekt deur kommen was.

“Wie mouten d'haile dag en nacht deurrieden en din binnen we der nog nait”, vertelde Mira. Hanna gaf gain antwoord. “Bist der nog?” ruip Mira, “Hanna!”

Mor Hanna zee niks, om zai haar wat vrumds in spaigel zain. Deur de gerdien stook n haand, mit de vingers omhoog. En op dij vingers ston n bred mit kopkes. Hanna wer n beetje baange, mor zai durfde niks te zeggen of zok om te draaien. Weer keek ze in de spaigel. Nó stonden op de haand twij bredden mit kopkes, boven op nander. De haand zuzooide hinneweer, net of t störmde. En der kwammen aal meer bredden mit kopkes bie! t Wer n haile stoapel. En hou hoger de stoapel wer, hou meer of hai zuzooide. Hanna dochde dat de bovenste kopkes der wel ôf valen zollen, mor t was net of ze vastplakt wazzen. Inainen vuilde Hanna dat zai optollen wer, hail hoog in de locht. t Was n gevuil of ze vloog. Dou kwam zai dele op t hoogste schuddeltje. Doar zat zai op raande, de bainen der boeten. Zai keek omhoog. Boven heur was n hail hoge mure mit n grote hoake deraan. Dou zai goud keek, zag zai dat t n kopke was doar zai van onder noar opkeek. Veurzichteg keek zai over de raande van t schuddeltje dele. Onder heur zag zai n haile daipste en n slinger bredden mit kopkes derop. Hailendal onderaan n haand dij deur n gerdien stook. “Hanna, bist der nog? Bist der nog, Hanna?”,

heurde zai n stem roupen. Zai zag n droad noar de mure lopen en doar mit n stekker in verdwienen. Inainen kwam der n grode bobbel op mure. t Wer n haile dikke poeste, dij gruide en gruide. Knap! As n ballon knapde hai open en oet de bult kwam Mira aanvlaigen. Zai haar de hoorn van tillefoon veur heur oor en ruip: “Hanna, bist der nog!” Mira vloog deur de locht as n veertje, aal wieder vort van Hanna. De tillefoondraad wer aal strakker en strakker. Dou kon e nait meer wieder. Hanna perbaaierte mit aal heur kracht Mira noar zok tou te trekken, mor de droad bleef strak stoan. De kopkes begonnen te zwaaien, aal meer en meer. In de rondte gong t, as n reuzenrad. Hailendal over de kop gong t. Hanna wol zok vasthouden aan de raande van t schuddeltje, mor dij brook ôf. Dou vuil Hanna dele. Zai gilde ...

Jan Nomden

Drommedoares- temporomandibuloares

n Hail bekende akkedemiefunktionoares,
dij mainstied goud rondkomt van zien saloares,
het in n rapport dat nog mor net kloar is
uitvonden dat bie elke drommedoares
(ain herkaauwer, elk wait dat t woar is)
de kraamp in zien spieren naargens zo zwoar is
as in zien temporomandibuloares.

Doamestas

Mouten je wat kwiet, joen brilleglas?
De sleudels van joen gruintekas,
de striekstok van joen kontrabas,
de vriend uut joen eksoamenklas,
of n haile rekreatsieplas,
desnoods n bèlle vol mit gas:
t paast almoal in de doamestas.

Multisint

Bie n gat in joen pantovvel,
bie n rostplek op joen schovvel,
slabbe spezie op de trovvel,
of bie knoerhaard tromgerovvel,
op joen oge n dikke knovvel,
of wat duuster geldgemovvel,
kinnen je bidden tot Sint-Christovvel.

Jaap Bakker

Klaai

Hier heurs allinneg vogels zingen
ol hoas springt over braide sloot
dij kikker blast zien bakken groot
vief heukels stoan bie vring te vringen

wied vot ien aineghaid geluden
laans zeeziedkaant van hoge diek
deur tuderkes maank graauwe sliet
wil zeekob doar t ja apmoal duden

n regenschoer geft tere kleuren
aan winterzoad op kolle klaai
k zai stoefbie eerste akkelai
aaid kins wat kobbels gaanzen heuren

ienainen wiedelt gulle wiend
bui veur hom oet as zun mie viendt.

Tiny Veldhuis

Vredege olle dag

As voader opgeven is,
gain medesien meer helpt,
pien ondroagelek wordt,
gaait zien zeun op zuik.

Hai het wat vonnen,
t kost wel wat mor t helpt,
zien voader kiekt weer blied,
goud spul zegt er
en vredege rokend
krigt er nog wat tied.

Coby Poelman-Duisterwinkel

t Olde hoes

t Is meer as n haalve aiw leden en t deftege hoes aan t daip is alleneg op olde, vergeelde foto's nog te zain. Ik heb d'invlood van dij aine biezondere dag in t olde hoes in d'loop van de tied oardeg van mie òfzetten kind. Ik duurf op dit mement ook wel tougeven, dat t joaren duurd het veurda'k alle gebeurtenissen n beetje verwaarkt haar. Dat pabbe en moeke, noar loater bleken is, op t punt stoan hebben mie noar n psychiater te verwiezen, gef t'eernseghaid van d'situoatsie wel aan. Zo slim kin t toch nait west wezen. Ik wait t nait zuver meer. t Is ook ja zo laank leden.

t Eerste licht in de duusternis kwam veur mie joaren loater. Dou ik n zetje in dainst zat, heb ik tiedens n nachtoefening mit n helderheidsverstaarker, de tank de verkeerde kaante op sturd. Ik haar nait zomor verkeerd sturd. Ik was der op dat mement gewoon mit mien hazzens nait bie. Noaderhand heb ik dat veur miezulf wel verkloaren kind. t Komt wel es veur, in elk geval bie miezulf, dat je zo'n onbestemd gevuil van binnen hebben, zo van: Hier, op dit stee, bin ik wel es west of je kommen in n situoatsie en den inains schut ter wat deur joe hìn en zegt n innerleke stem: Dat hest al n keer mitmoakt. Voak hebben je den gain idee, woar dat gevuil op grond is. Ik heb dat onder t rieden in dij gruine wereld woarschienlek ook had. d'Ainegste verkloaren is, dat ik deur t gruine licht van mien helderheidsverstaarker mit mien gedachten òfdwoald wezen mout. Ik heb natuurlek stief zeten te prakkezaaiern, woar ik dat gruine licht al es n keer eerder zain haar. En zunder t te besevven het mien onderbewuste, onbewuste ik tiedens dij nachtelke rit mie n dikke tien joar terogge schoten in de tied. Noar t olde hoes. t Olde hoes van Braauwer. Dat grote heren-hoes bie ons in t dörp, aan t daip. Dat hoes, dat, hou ver ik ook in mien herinnerns doek, nooit aans as leeg stoan het. t Was veur ons kwoajongens n oetdoagen om doar noar binnen te sloepen. Wie huifden t muurtje bie ons achter t hoes mor even

over te wuppen en wie stonden al in dij grote toene.

Minsen haren t in dij doagen over n spookhoes. Wat spookhoes? Wie waren ja naargens baange veur. Wie duzzen alles. Doar woonde ja gain mins.

t Was op n vrije woensdagmiddag of t kin ook best op n dag west wezen, dat wie noa haalf vare nog genug ondernemensmoud in t bloud haren, dat Jan en ik ons deur t lutje kelderroetje zunder kelderroomke hinglieden loaten haren en ons tougang verschaft haren tot t olde hoes. t Was wat roeg weer en t nuigde nait recht om boeten te speulen. t Grode lege hoes bo ons in elk geval genug roemte. t Was ook nait d'eerste moal, dat wie van dat stoatege hoes ons speulhoes muiken - wie waren doar aiglieks kind aan hoes - mor van t kroaken en piepen van t holten binnenwaark luip ons dij dag de griezel over de graauwel. En dou op d'eerste verdaipen ook nog n deure mit veul geweld dichtklapte, zonk ons de moud in de schounen. In d'ogen van Jan ston echte angst te lezen. Hai pakte mie bie d'maauwe van mien boesderoen mit mor ain doel, hai wol zo gaauw meugelk weer noar boeten.

Boetendeure duzzen wie weer wat roemer te oamen. Jan, nog aaltied onder d'indruk van t veurval, begon langsoamaan weer n beetje kleur op d'wangen te kriegen. "D..doar wonen nou toch al d..drij joar gain minsen meer in hoes," zee Jan, "en ieder moal as wie doar in hoes kommen, heurst doar de vrumdste geluden. t Is net of d ..doar nog minsen wonen. B... begripst doe dat?"

Nee, dat begreep ik nait.

Net as dat Jan op dit soort menten begon te stuttern. Mor der was meer, dat ik nait begreep.

Zo'n mooi hoes, as doar bie ons op d'kop van d'wieke ston, luit ten je toch nait leeg stoan. De

leste bewoners waren drij joar leden verhoesd noar n bejoardenwonen en sunt dij tied ston t hoes leeg. "Ik goa doar nooit nait weer noar binnen", zee Jan in zien gebroekelke twijvoudege ontkennen in ain toer deur. Hai was uterlek weer wat rusteger worden en dat haar n gooie oetwaarken op zien verboale aigenschappen. 'Gaaist mit noar t veldje. Goan we voetballen. Aander jongens binnen doar vervast ook,' perbaaierte hai mie over te hoalen. Hai luip al in

d'richten van t trapveldje achter op d'wieke. Dou e mie twieveln zag, zee e nog n keer ongeduldig: "Komst nou nog."

"Nee ....," was t kôrte antwoord en ik haar hom nog veul meer vertellen wild, mor ik wos dat dat overbodeg wezen zol, dus luit ik t doarbie. Zo gingen wie dij dag elk n kaante op. En t olde hoes bleef op dizze menaaiër veur ons n gehaimzinneg stee, woar meer achter de doagliekse werkelkhaid schoel ging as op t eerste gezicht zichtbaar was.

n Dag loater zat ik in mien allaintjes op t lutje muurtje bie ons achter t hoes. n Onbekinde onrust haar sunt t leste bezuik aan t olde hoes bezit van mie nomen en in mien bovenkoamer spoukte aingoal Jans opmaarken: t Is net of doar nog minsen wonen. Mien kammeroaden waren dij middag den ook zunder mie aan t visken goan. Alleneg Fixie, mien broen-wit asbakkenjoekeltje huil mie gezelschap. Mor Fixie wos t antwoord op dij beklemmende vroage ook nait.

"Vrouger wast n echt herenhoes," haar pabbe mie wel es verteld, "mit n prachtege toene derachter. Dou wie hier negen joar leden kwamen, was t al ainegszins in verval. d'Olde Braauwer was wat zaikelk worden en kon nait best meer lopen en t olde mins lee, volgens zeggen, aan rimmetiek. Vanòf dij tied is t hoes, mor ook de toene oardeg verkommerd."

Op t muurtje haar vrouger n hoge schutten van wel twij meter stoan. Ook pabbe het mie op mien vroagen of e de familie Braauwer persoonlek kind het, nooit n dudelik antwoord geven. Dat is meschain ook de reden, dat ik zo groag in dat olde hoes mog ronddwoalen. Ik docht doar wat te vinden, zunder dat ik wos, woar ik noar zòchde. t Was soms ook net of onzichtbare droaden mie aal mor weer noar dat hoes tou trokken.

"En guster hest die baange loaten moaken deur Jan, omdat ter n deure klapperde", schol ik mie-zulf oet. Ik kneep oet vervelendeghaid d'ogen haalf dicht en keek liek in de waarme noamiddag-zunne noar de kwaalmende schösstain van d'Aalbion en dijzulfde zuudwesterzunne toverde achter mien oogleden n vuurwaark aan kleuren, woar'k even maal van wuir. Ik wol snel mien ogen weer open doun, dou t mekaniek, dat blikbaar de kleuren teverschien toverde, begon te hoapern en as n toverlanteern begon te stuttern en te schokken, tot alles inains gruin was. Allaint mor gruin. En dou ik mien ogen open dee, wás de wereld gruin. Hail langsoam vervoagde noa n zetje de grüne kleur en kwamen d'oorspronkelke kleu-

ren weer te verschien. Dou kon ik echt es goud om mie tou kieken. Tot mien stomme verboazen zag ik, dat ik nog aaltied op datzulfde muurtje in de toene van Braauwer zat. Ik zat mit d'rogge tegen n hoge, holten schutten aan en veur mie zag ik n bloumentoene mit bloumen, dij ik nog nooit zain haar.

Achter t hoes zaten verschaaiden manlu en vraauwlu. Ze zaten onder n grote parasol op n groot plaain. Ik zag ze proaten en ik heurde ze proaten. En zo te heuren haren ze best veul lol mit mekoar.

"Gaaist mit mie mit?" n Opgeschoten knuppel van mien leeftied keek mie vroagend aan. Ik kon hom nait. Zo op t eerste gezicht tenminnent. Hai mie blikbaar wel. "Kom," zee e tegen mie en trok mie aan d'maauwe, "t is boeten veuls te hait. Wie goan in hoes mit mien speulgoud speulen."

Wie luipen langs t lewaaierg stel achter t hoes. Der was gainaine, dij ook mor n tel opzied keek en t vrumd von, dat ik doar was. Meschain konden zai mie ook ja wel. Ik ston op dat mement naargens meer van te kieken.

Mien onbekinde kammeroad en ik klommen bie d'gaitiezern trappe omhoog en kwamen zo in de keuken. t Was bekind terrain veur mie, mor ook weer nait. Minsenkinder, wat stonden hier ja n potten en pannen op de schappen. Overal hongen hoaken mit zeven, vergaiten en aander keukengeraidischop. En aan de wieme hongen wel twinteg worsten en even zoveul zieden spek. Wat n overdoad. Den most es bie ons thoes zain. Ik keek mie d'ogen oet.

Mien kammeroad - wast wel mien kammeroad? - luip op hozevörrels noar d'gaange tou, terwiel ik nog verdwoasd in d'keuken ston rond te kieken. "Nou, nait zo schieteg," zee e wat vranterg, "bist hier toch nait veur d'eerste maal."

Nee, dat klopte. Ik haar nog nait zo laank leden op dele stoan. Mor dat was laank ... joa, hou laank leden ... of mos dat meschain nog kommen? Ik snapte t nait meer. Ik haar in elk geval t idee, dat mien nije vrund over hail aander tieden pruit as ik.

Haarm en ik hebben op zien koamer, zien speulkoamer wel te verstoan, n haile middag speuld dat t rappelde. Zokswat haar ik ja nog nooit zain. Blikken auto's dijt opwinden konst, draaimeulens mit meziek en wel doezend blokken, woar we n geroazie mit baauwd hebben. Mor om zes uur kwam der n inde aan t gespeul. Dou wuir k vrundelik doch beleefd deur de dainstbode verzòcht om weer noar mien aigen

pabbe en moeke te goan. Bie d'achterdeure heb ik mien klompen aandoan. Ik keek es n moal achter in d'toene en zag doar n hoge schutten van wel twij meter hoog en ik besloot dou om veurom deur t draaihek hin noar hoes tou te goan. De kerkklokken van de Roomse toren sluigen op dat zulfde mement zes moal.

Bie t oavendeten heb ik zo tussen neus en lippen vraagd: "Hou haitte dij Braauwer nog mor es, dij hier in dat grote hoes woond het?"

d'Ollu trokken es wat mit scholders. "Hinderk, leuf ik," zee moeke noa n zetje.

"Nee," zee pabbe onder t kaauwen deur, "Hinderk woonde op d'boerderij achter t kerkhof. Dit was Haarm."

Ik zag aan hom dat e t wizze wos. Vanòf dij tied wuir mien gedrag problemoaties, thoes en op school. Ik zat zo mit miezulf in de knuppe, da'k mie aal meer terogge trok. Mien vaaillege en vertraauwde wereld was deur dat aine speulavontuur in t olde hoes volledeg in mekoar donderd en ik was de weg volledeg kwiet.

Olde Haarm Braauwer bin ik loater nog wel es tegenkommen. Ains luip e in d'krudenierswinkel, swoar op zien wandelstok leunend, aargens noar te zuiken.

"Zol ik joe helpen?"

"Suker", bromde hai.

Ik heb nog even docht om hom aan zien maauwe te trekken, mor dat leek mie veur n man op dizze leeftied toch nait zo pazend. Dou'k hom bie de suker brocht haar, hebben we even stilstoan en hai keek mie dankbaar aan. Zag e wat bekinds?

Dou e weer wiederlopen wol, zee ik, zunder noa te denken: "Wat hebben we dij middag mooi speuld, hè en wat hebben we n mooie geroazie van dij blokken moakt, hè!"

Hai draaide zok nog es n keer om en achter zien oogleden kwam n klaain lachie teveurschien.

Nou komt t, docht ik, mor nee, hai draaide zok weer om en luip vot, mit n kromme rogge en swoar leunend op zien wandelstok, mit de last van n laank verleden.

Bram Wiekens

Doe hest mie kregen

Doe hest mie kregen
En nooit verteld

Wel ik was –

Uut die kommen
Koesterd mit dien handen

As ik pien har

Droagen deur dien laifde
As mien verdrait zich utte

In gemis

Hestoe mie dudelek moakt
Dastoe der bist

Zo as ik der bin

Bert Weggemans

t Swaarde gat ien t uutzicht

Mit tomeloze energie heb ik die zöcht
Van Westerwol tot Hogelaand aan tou,

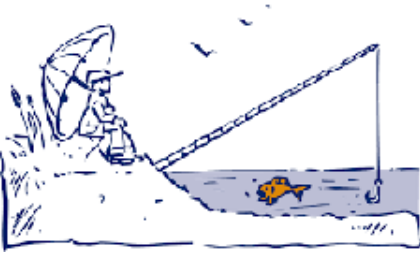
Mien leven laang uitkeken noar
Ons soamenwezen woarien we

Ale tied uut t oog verlaizen,
Allenneg nog zicht hemmen op mekoar –

Mit n verbeteren trek um mien mond
Zuik ik die, mor viend die nait,
Want t ainege dat k zai
Is n swaart gat ien mien uutzicht,

Faitelk zai ik die allenneg
Ien e regels van dit gedicht

Bert Weggemans

Omdat ik nait zwemmen kon

Omdat ik nait zwemmen kon
Bin ik viskerman worden,

Vaailig aan e wale
Laangs t Olle Daip -

Mit grond under
Mien vouten
Kin ik genieten
Van aal t moois

Dat t wotter mie te baiden het,

Leer ik miezulf beter kennen
Deurdat zien glanzende oppervlak
Mie zo noadloos weerspaigelt,
Mie gewichtloos droagen kin

Bert Weggemans

Vlaigen

Om tien uur haar ik n òfspraak bie podotherapeut
dij zien spreekuur in t zaikenhoes het.
Vrond zol mitgoan en kwam der om negen uur aan
(wie hebben n lat-reloatsie), mooi op tied. "Wat is t
ja kold", motterde hai en sloug zien handen onder
aarms.

Gusteroavond nog haar ik bedocht dat k aiglieks
beschaarmding tegen ies over veuroam van oto
leggen mos, mor ik was doar gewoon te muid veur.
Dus ging vrund aan t kraben of zien leven der van
òfhing.

Nou hol ik haildaal nait van dij spuitbuzzen doarmit
je ies makkelker van glaas òfhoalen kinnen, mor ik

mouk mie zörgen om dij roam en raip dat hai beter
toch mor dij bus bruken zol. t les was slim haard-
nekkeg en vrund bruukte inderdoad dij bus mor.
Dou mozzen roamen nog mit n douk schoonmoakt
worden en wuir t aalsmor loater. Zo kwam t dat wie
te loat van hoes gingen.

Bie heufdingaang van t zaikenhoes was gain par-
keerploats meer, dus ree ik noar perkeergeroazie,
gelukkeg was doar nog n steke vrij. Wie mozzen
nog n mooi endje lopen noar ingaang en dat vil mie
nait mit vanwegen mien zere vout en t mos nog rad
ook, omreden wie wazzen aal tien minuten te loat.
Binnen hoalde vrund gauw n rolstoul en runde mit
mie as passezier as n gek laange gaang deur, ik
schraauwde dat hai zich inholden mos en ale min-
sen keken.

Man zat aal op ons te wachten en wie wazzen bin-
nen tien minuten doar aal kloar.

Weerom t zölfde, ik in rolstoul en vrund duwen, dis-
moal dee hai t rusteger aan. Wie zagen op parkeer-
bon dat dizze n haalf uur geldeg was zunder te be-
toalen, wie keken op allozie en volgens ons mos
dat lukken. Ik schoof koart in gleuf mor der gebeur-
de niks, slaagboom bleef mooi omdeel stoon. Ach-
ter ons ston aal n lange rieg aander oto's, wat moz-
zen wie nou, ik kon ja gain kaant op.

Op t schaarm ston dat wie twij euro betoalen moz-
zen, wie waren n beetje kwoad, omreden volgens
ons mouk apperoat n vergizzen. Mor t was naait
aans, der mos wat gebeuren.

Vrond stapte uut en geboarde dat oto's mor noar
aander kaant rieden zollen, doar n twijde slaag-
boom was en ik zette knipperlicht aan. Dou ging
vrund op stap om uut te zuiken doar hai n geldeg
koartje kriegen kon. t Duurde aibels laang mor
endelk zag k hom aankomen. Triomfantelk hil hai t
koartje omhoog en wol dizze in gleuf stoppen.

"Nee man", schraauwde ik, "kom gauw in oto."
Hai keek mie onneuzel aan mor dee wat ik vruig.
Ik zee dat as hai t wel doan haar en din nog in oto
stappen mos, t veur slaagboom meschain te laang
duurde en dizze nait laang genog omhoog stoon
bleef.

Hai vond t mor vreemd wat ik zee, mor ik haar wel
ais heurd dat der zo'n slaagboom op n oto valen
was.

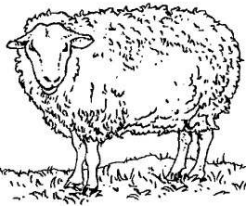
"Wie worden old", zee vrund en wie hoelden sikkom
van t lagen. Dou wie weer in hoes waren, was t
eerste wat wie deden n lekker kopvol kovvie
moaken mit mien befoamde schoemloag. Vrund
nam n slok en ik zag dat hai daip in gedachten was.
"Vuilst die nait lekker?", vruig ik.

"Nou", zee vrund, "ik begriep der niks van, mor ik
was in perkeergeroazie zomor op n hogere etage
zunder dat ik n trap oplopen bin."

“Hol op”, raip ik, “binnen wie nou baaid gek aan t worden? Vanzulf bist doe wel noar boven lopen, dat kin toch nait aans, doe kinst toch nait vlaigen?”
 “Joa, meschain kin ik toch wel vlaigen”, zee vrund.
 Ik wos nait hou k t haar.
 Aankomende week gaait hai op fiets kieken hou t gebeuren kon dat hai nait verkloaren kin.
 t Is kerstied.
 “Dou wast vanzulf n engel”, zee ik.

Aukje Tillema

Ode aan t schoap,

dat op n vrouge veujoarsdag
 mit heur blèrren en waarme oam
 ons weerom ropt in t heden.

Te raanden oet van t laand
 tou midden in Groot Loug
 waaiden zie woar wie nait maaien
 doar woar n grasmesien nait paast.

Woar lamkes nog vertedern
 stoan heur moekes, in wolleg bont,
 in nuchtern aindoadeghaid
 mit ale vaaier poten droes op grond.

Zie lopen der de kaanten òf
 en goan heur aigen paden schroag
 over schoren dieken,
 noar t oetkiek op e kroun.

Peerden binnen edele daaiern
 en n kou gef t melk in pan
 mor t schoap is stug en nut
 en doar holden Grunnegers van.

Nelleke van Vliet

zaacht roeskernd

op laange piepestelen
 laip regen over t eerappellaand
 heur grieze rokken slooiden
 laangs bomenrieg en diek.

Nelleke van Vliet

Lauwers

Lauwers ligt lui in t laand
 stille swet dij nait begrenst
 mor as n knalblaauw lint
 gruine Vraise grond
 mit de Grunneger verbindt.

Stille wotters daipe gronden
 dij in aigen zee oetmonden
 totdat ie hom in vloud
 verslikt, en hom mor schikt
 in ziel en n nij meer.

Doar lopt e bie nkander
 mit t rabbelnd Raitdaip
 zo smoorvol van verhoalen.
 Bedoarde Lauwers, dij
 eer van störmvlood overlaipt.

Nelleke van Vliet

De vergeten sage van Woeste Wytze

Hinderk en Triene binnen veur n midweek noar Terschelling, of Schylge zo as ze t zulf neumen, west. En ze hemmen wel n midweek oetzöcht hur. Der ston mie toch n dikke poest wind van heb ik jou daar. Oetschaiters noar kracht tien wer veur woarschawwd.

Dou ze in Harlingen aankwamen leek t der op dat boot nait goan zol, mor ze haren gelok. Boot ging wel en dat vuil weer tou, want verschaaiden vrachtwoagens wazzen al omgoan, heurden ze op t nijs, zo veul wind ston der. Op t wotter vuil t aal mit en veerboot schommelde gemoudelk hin en weer. Allint in boeten mos je nait kommen, je waaiden subiet van t dek ôf, mor doar was binnen niks van te maarken. Der gung of en tou wel n stoever wotter over t veurdek, mor wieder gain lasten.

In t hoaventje van Schylge, Terschelling dus, aankommen haar veer muite mit aanleggen. Der mozzen wel twij lutje slepertjes aan te pas kommen om m aan wal te helpen drukken. t Veer trilde der over, zo haard luipen de motoren en ranselden de boeg- en hekschroeven deur t wotter. Mit pien en muite lukte t om aan waal te kommen en ze moggen van t veer ôf.

Mit dat ze boeten kwamen, mos Hinderk geliek haand op pet leggen aans was e votwaaid. Ze stapten in bus noar Formerum alwoar Triene n hoeske regeld haar.

Hinderk zee tegen Triene: "As wie bie t hoeske binnen den wil k votdoadelk noar fietsenboer om n fiets te huren."

Waarop Triene zee: "Wolst doe mit dit weer op fietse?"

"Joazeker," zee Hinderk, "k wil no noar t straand en kieken noar t wilde wotter en lochten."

Volgens Triene was hai nait wies, mor noa n beetje aandringen wol zai ook wel mit. t Is ook wel biezunder ja, zoks weer en zoks wild wotter, doar mout je bie wezen, want zo voak zai je zoks-wat nait. Noadat ze t spul in t hoeske brocht ha-

ren, gingen ze op weg noar de fietsenboer. Doar werren ras twij fietsen huurd en dou, tegen wind in, op weg noar t straand.

Miengommes wat n wind! Doar haren ze t beheurlielik stoer mit. t Kwam aal op bovenbainen aan en spieren luiten van zok spreken. Aal stampend op pedoalen, sumtieds zulfs stoand van zoadel ôf, worstelden ze tegen wind in, mit sums n stoever wotter en hoagel over heur hèn, richten t straand.

Baaiden wazzen ze volledeg achter de poest en fietsten net deur n lutje stuk bos. Bomen zwaaiden vervoarlek hin en weer, stukjes tak vlogen heur om oren en wind soesde der over.

Triene kon nait meer en mos n klaaine pauze hemmen. Ook Hinderk was muid en kon n rustmement best bruken. Dou ze van fiets ôfstapten kwam der inains n grode kirrel oet t bos lopen. n Woeste board, n zuudwester op kop waar laange hoaren onderoet warrelden, grode kapstevens aan en hai was bekaans twij meter laang. Mor zien ogen. Zien ogen, helder blaauw en o zo vrundelk, keken heur aan en e zee: "Geat it nog n bietsje?"

Waarop Hinderk en Triene, doodmuide en volledeg onder indruk van mans verschienen, nait meer dan wat onverstoanboars konnen stommeln wat leek op; "t Gaait wel."

Zunder nog n woord te zeggen nuigde hai heur middels n haandgeboar te goan zitten. En inains ston der n bankje van roeg holt waarop ze, mit nog noatrillende bainen van d'inspannen, zitten gingen. Gain van baaiden haar t bankje ston zain. En no zol je denken dat n roegholten bankje nait bekweem zitten zol, mor verduld, hai zat as of e veur heur moakt was. t Vuilde net as heur baank thoes zo lekker zat e. En wind ging liggen, zonne brak deur en t wer waarm om heur hèn. Vogels kwetterden om heur tou en der overkwam heur n vredege gevuil van rust terwiel grode man ze vrundelk tou nikte.

Noa n tiedje, t leek heur al uren tou, nuigde man, weer mit n haandgeboar, om weer op fietse te stappen en heurs weegs te goan. Hinderk en Triene stonnen op en verduld, aal muideghaid was vot.

Man nikte heur nogmoals tou en mit n braide aarmzwaai luip e terug t bos in en verdween. Ze keken mekander ais aan en wazzen glad n beetje verbiesterd deur dizze ervoaren. Intied was wind weer opstoken en gingen bomen weer as gek hèn en weer. Mor baaiden haren gain last meer, t leek wel as of der hailendaal gain wind meer ston

en ze fietsten zo mor deur noar t strand. Noadat ze genoten haren van de wilde branding en de joagende lochten, wol Triene nog even noar West. Dus, mainsttieds mit wind in de rug, mit n rötgang noar West om n kop kovvie en n bezuik aan t museum 'Het Behouden Huys'. t Museum was de muite weerd. Men het der n schiere bou- del van moakt en der binnen ook nog vief aailan- der saga's te beluustern. Ze hemmen heur dij dag slim vernuverd.

Veur ze weerom gingen noar t hoeske hemmen ze nog even lekker eten in 'De Walvis' mit oet- zicht op de wadden en Vlieland. t Was der goud oet te holden en Hinderk zee: "k vuil mie net Jo- nas". Intied kwam Triene in gesprek mit ober, dij oet Stad kwam, mor al zeker datteg joar op t aai- land woonde en waarkte en zok bekaans al n aai- lander vuilde. Loater bleek dat e ook nog opstap- per bie de reddingboot was. Triene vertelde hom over heur oaventuur in t bos en hai gung der ais goud bie zitten noadat e even rondkeken haar of t wel kon. Hai was vol interesse en luit Triene hai- lendaal oetproaten zunder onderbrekens.

Noadat zai t verhaal doan haar zee e: "Ik zel joe ais oet douken doun wat joe overkommen is en dat kinnen nait veul lu zeggen." En hai begon te vertellen: "Joe binnen holpen deur Wytze, n flinke kirrel mit n golden haart. Zien pa was n aailander en zien moe kwam oet Vraislaand. Wytze was ook opstapper bie de reddingboot, net as ik, en vandoar da'k joe t verhaal doun kin. Wytze was n beer van n kirrel. Ook beheurlek roeg in omgang en je mozzen hom goud kennen om zien gedrag n beetje te begriepen. Mor in zien haart was t n doodgoie vent en ston e veur elk kloar dij hom om hulp vruig. Der wazzen minsken dij schietens- benaauwd veur hom wazzen, mor dat was ap- moal nait neudeg.

Hai dee gain minsk kwoad. Allaint dee e wat aan streuperij en doar was e sums drok mit, omwe- gens de veule opdrachten tot levern van knienen. Mainsttieds neumden minsken hom 'Woeste Wyt- ze' omreden dat e der zo roeg oetzag.

Op n dag as vandoage, mor den dik vatteg joar leden, störmde t net as no en Wytze was onner- wagens noar Oost om strikken te konterleren, teminzent dat mainen wie, mor waarhaid zel nooit bekend worden, as inains zien pieper òfgaait en der n oproup veur opstappers om mit reddingboot oet te voaren oetgaait. Wytze bedenkt zok nait en draait onmiddelk mit fiets om en stampst op volle snelhaid terug noar West. En haalfweg Badweg mout e n stukje deur t bos hen, net as joe, en Wytze het kop al volop bie t kommende redding-

waark, teminzent dat denken wie mor nogmoals, waarhaid zel nooit bekend worden. En zodoude zugt e nait dat der n boom finoal deurmidden knapt net op t moment dat hai der onderdeur rit. Je kinnen wel noagoan wat der gebeurt: Wytze, de arme ziel, het nooit deur had wat hom over- kwam. Boom liek op kop en vot was Wytze. Red- dingboot is zunder Wietze oetvoaren, mor bie te- rugkomst, noa n succesvolle redding van vaaier man vanòf n kapsaaisde jacht, bezwoer elk dat Wietze der bie west was. Op elk gevoarlek mo- ment was Wytze noar veuren sprongen en haar hulpen woar e mor kon. Der wazzen zulfs n poar dij beweerden zunder Wietze nait meer aan boord te wezen. Hai haar ze veur t meleur behol- den.

Intied haar n toerist Wytze vonden, haalf begroa- ven onder boom, en dij haar alarm sloagen. t Kwam der om deel dat dou reddingboot op zee was, Wietze onder boom vothoald was en intied al opboard lag bie zien pabbe en mamme thoes. Dus hou elks der bie kwam dat Wytze mitholpen haar bie de redding? t Is tot de dag van vandoage n roadsel bleven. En no noar joen oaventuur; sums en den, as t roeg weer is, komt Wytze op stee woar e om haals kommen is teveurschien om minsken te helpen en gerust te stellen. En dat, mien besten, is joe no overkommen. Wytze het joe hulpen om weer kaalm te worden en wat oet te rusten. t Is slim biezunder wat joe overkom- men is en k zol mit dizze herinnerns zuneg wezen en ze in dankboarhaid aan Wytze eren."

Hinderk en Triene keken nkander ais aan en kre- gen deur wat veur biezunder oaventuur zai wel beleefd haren. "En t fait dat Wytze nait neumd wordt in t 'Behouden Huys' vin ik nog aal schaan- de", endigde ober zien reloas. En noa dit verhaal ston ober weer op om aan t waark te goan, want in tied dat e verhaal dee was de zoak schier vol lopen dus hai mos der maank.

De wind gierde om t zoakje tou, mor binnen was t lekker waarm, n kop waarme sukkeloamelk der bie en noadenkend over t verhaal van Woeste Wytze keken Hinderk en Triene noar boeten en winsten hom, Woeste Wytze, zien rust.

En ze wazzen t mit ober ains: dit verhaal heurt opzeker in n museum thoes om nooit vergeten te worden. Tot Triene omzied keek en zee: "Most no ais kieken wel der aan komt kuiern." En doar luip e, Zuudwester op kop, grode kapstevens aan, woeste board. En achter t glaas ston ober mit n braide laag op t gezicht.

Jakob Arbeider

Mien laand in t groot verbaand

In twijde helfte van veurege aiw herschreef de dichter, schriever en denker Derk Sibolt Hovinga t Grunnens Laid van Geert Teis. Hai mog t nait lieden dat Stad zuks n prominint stee innam in de tekst. Doarom veraanderde hai t refraain in:

*Mien laand is mien laand in t roem verbaand
Doar bovenoet waast zien verstaand
Mien laand is mien laand in t groot verbaand
Van stad en loug en laand*

Dizze veraandern het, jammer genug veur hom, nooit echt aansloagen, dus wie zingen vandoag nog aingoaal de oorspronkelke verzie van Geert Teis. Toch moutve Hovinga zien tekst nait zo mor vergeten. t Het noamelk n belangrieke bos-schop, doar wie vandoag aan n dag nog aal verlet om hebben. Want hou kinve dit refraain betai-kenen? Wis waiten wie t vanzulf nait, Hovinga is der ja nait meer, mor wie kinnen wel n poging doun.

Dij leste zin is dudelk. Hiermit wil Hovinga wereld dudelk moaken dat Grunnen meer is as allènt n schiere stad mit n raand der om tou. D'aander zinnen worden lasteger. t Dunkt mie dat Hovinga hiermit bedoult dat wie groots wezen maggen op onze streek of ons gewest, mor dat wie nooit vergeten mouten dat wie onderdail bin-nen van wat groters. Dit kin n olle Vraize regio wezen, of Nederlaand, of n Germoanse familie of Uropoa, of de wereld of zulfs nog wat hogers (Hovinga was vanzulf n groot gaistek man). Hou of man t ook bekikt, wie binnen aaltied verbonden mit aander regionen en aander lu. Benoam noudoags, mit aal ellinde in de wereld, is t belangriek om ons goud te bedinken dat wie ons nait òfsloeten kinnen oet angst of bozeghaid. Wie mouten ons verstaand broeken om wieder te kie-ken as allènt regionoale of natsjenoale trots. Doar heurt dus bie t oetkieken veur razisme, hoat en t òfsloeten van de rest van de wereld. Regionoale trots, natsjenoale trots en Uropese trots spreken nkander ja nait tegen, want zai binnen onderdail

van t zulfde gehail. Zo zuggen je mor weer dat teksten dij joaren leden schreven binnen, nog aingoaal weerde hebben kinnen vandoag aan dag.

Niek Berendsen

* interpreteren